

Grundlagt 1896 af Th. Green
Udgivet af Dagbladet Børsen A/S
Oplag 2010: 73.153 expl.
Tryk: Dansk Avistryk a/s

Anders Krab-Johansen
Ansv. chefredaktør
og adm. direktør
akj@borsen.dk

Allan Hansen
Kommerciel direktør
alha@borsen.dk

Gitte Klinck
Økonomichef
gk@borsen.dk

Jon Tranæs
Digital
udviklingschef
jotr@borsen.dk

Bent Sørensen
Ledende
redaktionschef
bs@borsen.dk

Jens Kristian Lai
Redaktionschef
lai@borsen.dk

Jørgen Andresen
Redaktionschef
joan@borsen.dk

Det norske efterspil

LEDER Massakren i Norge er svær at lægge til side. Det gør ondt langt ind i sjælen, at et menneske kan henrette næsten 100 medmennesker med koldt blod. Hvem var denne morder og terrorist? En gal højreekstremist? En psykisk syg afviger? Et produkt af det norske velfærdssamfund? Og kunne noget lignende ske igen f.eks. i Danmark?

AF CHRISTOPHER ARZROUNI, debatredaktør

Alle spørgsmål trænger til at blive vendt og drejet. Det er også relevant nok at spørge, om tonen i debatten kan have ansporet morderen. Det virker bare ikke sandsynligt. En mand, der planlægger et attentat i over seks år, er ikke typen, der lader sig anfægte af nogen »tone« i den offentlige debat. Han vidste, hvad han ville – og han ville noget svineri.

Massakren i Norge bør give anledning til at overveje, hvordan man lettere standser såkaldte »hjemmedyrkede terrorister«. Det er unægtelig lettere at planlægge og udføre terror i et land, som man kender, og som man er en del af, end hvis man er fremmed og vækker opsigt.

Løsningen er ikke ligetil. Måske er det derfor, mange griber til mystiske argumenter og udtalelser i kølvandet på terroren i Norge.

En tilfældig, almindelig, venlig, politisk korrekt kvinde blev således interviewet af tv-avisen på Københavns Hovedbanegård om sin holdning til massakren. »Godt det ikke var en islamist,« sagde hun. Godt? Var terroren ikke grusom nok i sig selv, uanset hvem der gennemførte den? Hun kunne lige så godt have sagt: »Godt det ikke var en af dem, jeg gerne vil holde hånden over«.

I kølvandet på terroren har en del af venstrefløjens også forsøgt at slå gerningsmanden i hartkorn med den danske regering og dens støtteparti. SF's Trine Pertou Mach har skrevet følgende:

»Problemet med retorikken fra dele af den parlamentariske højrefløj har været, at samfundet ikke har kunnet tegne en klar streg i sandet over for ekstremisterne.«

Bemærk lige begrebet »den parlamentariske højrefløj«, altså de til Folketinget valgte borgerlige politikere. Denne grovhed kommer fra en person, der efterlyser en mere sober tone. Trine Pertou Mach er oven i købet det eneste folketingsmedlem i nyere tid, der har ydet moralsk støtte til en terrororganisation, nemlig FARC i Colombia. Ingen på den parlamentariske venstrefløj har endnu taget afstand fra Pertou Machs revolutionsromantik. Ligesom det stadig på den parlamentariske venstrefløj er gængs at sværme for den såkaldte frihedshelt Che Guevara. Stop hykleriet.

I de kommende år bør vi slå verbalt ned på alle, der – verbalt – sværmer for politisk vold – uanset om de på papiret er politiske »venner« eller »fjender«. Ikke så meget fordi de kan inspirere til terror. Det skal terroristerne nok selv finde ud af, desværre. Men fordi volds- og revolutionsromantik er forkastelig i sig selv.

Terroristen i Norge er et umanerligt dumt svin, og han må tage ansvaret for sine egne ugerninger uden at fedte dem af på andre, det være sig kristne, konservative, logebredre eller for den sags skyld Lacoste-trøjer.

Hvordan terroristen i øvrigt skal rubriceres, vil kunne fylde mange bøger i den kommende tid. På mange måder minder han om Herostratos fra det antikke Grækenland. Herostratos satte ild til Artemis-templet i Efesos – et af verdens syv vidundere. Han formål var alene at blive berømt. Hans landsmænd henrettede ham og besluttede, at hans navn aldrig mere måtte nævnes.

Terroristen i Norge virker sygeligt optaget af at markedsføre sig selv og sit »manifest«. Måtte hans gerning blive husket, men hans navn blive glemt.

Vi bør slå verbalt ned på alle, der – verbalt – sværmer for politisk vold. Uanset om de på papiret er politiske »venner« eller »fjender«

Uheldige klausuler for lærlinge

KAJ HØJHUS JEPPESEN,
kontorchef, Dansk Byggeri
Midt- og Vestjylland

DEBAT I Dansk Byggeri Midt- og Vestjylland glæder vi os over udsigten til, at sygehusudbygningen i Region Midtjylland kan være med til at skabe mange nye arbejdspladser til vores medlemmer.

Til gengæld føler vi, det er meget uheldigt og malplaceret, at Region Midtjylland overvejer at indføre sociale klausuler i forbindelse med de kommende bygge- og anlægsopgaver.

På nuværende tidspunkt, er der allerede en del bygge- og anlægsfirmaer i Midt- og Vestjylland, som mangler lærlinge og har problemer med at få besat ledige lære- og praktikpladser.

Uddannelsesklausuler

I løbet af det sidste år har diskussionen om sociale klausuler i forhold til lærlinge bølget frem og tilbage. En af de modeller, som enkelte kommuner allerede har indført, er de såkaldte »uddannelsesklausuler«, som desværre er udformet sådan, at virksomhederne skal ansætte nye lærlinge til den kommunale opgave, de vin-

der, – også selv om de i forvejen har mange lærlinge.

Det straffer virksomheder, der i forvejen løfter et stort uddannelsesansvar og risikerer at være direkte kontraproduktiv, da virksomhederne formodentlig vil vente med at ansætte lærlinge, til de har vundet en kommunal opgave, hvor det er et krav.

Mangel på lærlinge

Det er begyndt, at »køre« fremad igen indenfor byggebranchen og på nuværende tidspunkt er vi allerede i den situation, at der er en del bygge- og anlægsvirksomheder i Midt- og Vestjylland, som mangler lærlinge og ikke kan få besat ledige lære- og praktikpladser.

Hvordan vil Region Midtjylland fremover forholde sig til, at nogle virksomheder har vundet en byggeopgave, men virksomhederne kan ikke få deres ledige lære- og praktikpladser besat?

I Dansk Byggeri Midt- og Vestjylland vil vi derfor stærkt opfordre til, at Region Midtjylland vælger en anden vej, Vi vil desuden meget gerne opfordre til, at der også fremover oprettes mange nye praktikpladser ved positiv frivillighed og uddannelsesplanlægning, – samt uden tvang i Midt- og Vestjylland.

Hvor går grænsen for lederes sociale ansvar?

AF SISSE FALLINGE
partner i Lifewise I/S

DEBAT Vi skal alle tage ansvaret for vores egen adfærd, såvel leder og virksomhedsejer, som kunde i Brugsen. Professor i ledelse, Steen Hildebrandt, har netop advaret imod, at hvis vi ikke tager et større ansvar, så ser det sort ud – for Danmark og for os alle. CSR handler ikke kun om bæredygtighed men om simpel overlevelse og om en bredere definition af social ansvarlighed. Som Steen Hildebrandt ganske rigtigt påpeger, er mennesker og dermed relationerne i virksomhederne den absolut vigtigste ressource i fremtiden. Det betyder, at grænserne for, hvad virksomheder skal tage sig af for bl.a. deres medarbejdere, skal justeres.

Personlige er dyre

I Danmark har vi Europas højeste skilsmisseprocent, hvor 40 pct. af alle voksne danskere på et tidspunkt oplever at familien opløses. Undersøgelser fra Norge peger på, at hver gang en medarbejder kommer ud for et samlivsbrud, koster det i gennemsnit 22 sygedage og 72.000 kr. for virksomheden.

Mange virksomheder har sundhedsforsikringer, hvor medarbejdere tilbydes hjælp udenfor virksomheden.

Mange virksomheder har sundhedsforsikringer, hvor medarbejdere tilbydes hjælp udenfor virksomheden.

Men selvom en medarbejder får ekstern hjælp, er det fortsat en vanskelig ledelsesopgave, når den personlige krise kommer med på arbejdet – i form af uløste opgaver, fnidder i teamet og relationen til kunder og kolleger, som bliver påvirket.

Ledere og virksomheder skal i højere grad turde tage et socialt medansvar for deres egne medarbejdere. En leder bør derfor være på vagt, allerede når han fornemmer, at en medarbejder går med skilsmisseovervejelser.

For også her gælder det, at virksomheder er nødt til at fastholde og værne om medarbejderne. Og det nytter ikke at nøjes med hæfteplasterordninger – er du blevet leder, må du også tage et menneskeligt ansvar og sørge for, at dine medarbejdere leverer det, de kan ud fra de givne omstændigheder. De fleste ledere bryder sig dy-

Det kunne som minimum være en løsning, som understøtter de virksomheder, der har lærlinge og som søger at ansætte lærlinge, i stedet for at straffe virksomhederne. Den form for klausuler giver mulighed for at anvende den/de lærlinge, som virksomhederne allerede har ansat, samt søger om at få ansat til den/de nye opgaver.

Men endnu bedre – og mere visionær – er en partnerskabsaftale mellem Dansk Byggeri Midt- og Vestjylland, Region Midtjylland og de lokale tekniske skoler. En sådan aftale bevirker, at parterne frivillig blandt andet forpligter sig til bedre vejledning af eleverne, samarbejde med folkeskoler og oprettelse af flere praktikpladser.

Praktikpladser uden tvang

Aftalen er der perspektiv i for alle parter. I byggeerhvervet ved vi, at når der er arbejde, så kommer der også mange nye praktikpladser. Derfor glæder vi os til at komme i gang med sygehusudbygningen samt de mange andre bygge- og anlægsopgaver i de kommende år i Midt- og Vestjylland.

Mange års erfaring viser, at når arbejdsopgaverne er der, skal virksomhederne nok oprette nye praktikpladser – helt uden tvang.

best set ikke om at skulle tage sig af medarbejderes personlige problemer. Som leder skal man turde bevæge sig ind i sin medarbejders »stue« men samtidig sørge for ikke at komme med ind »i soveværelset«. Det er dokumenteret, at der er en klar sammenhæng mellem god ledelse og eksempelvis lavt sygefravær og personaleomsætning. Men det handler ikke kun om sygefravær og personaleomsætning. Det handler også om nedsat produktivitet, lavere output og relationerne i virksomheden.

Spørgsmål om overlevelse

Der er behov for ledelse med en større grad af ansvarlighed og langsigtet tænkning – og ikke kun i form af social ansvarlighed på andre kontinenter.

Der er noget at gøre lige rundt om hjørnet. Og det er ikke et spørgsmål om *feel good* men om overlevelse – hvis vækst og produktivitet skal forbedres, er vi nødt til at være bedre til at lede og passe på de mennesker, som vi har tænkt os skal sikre, at Danmark er med i det gode selskab fremover.